

מונולוג של ליליאן שלום

רציה הספרדית. יכול להיות שנתקלתי בו כבר אז, קשה להתקרב אליו. יום אחד טילפן אלי הקונסול הישן ראלי בניריווק ואמר: "ליליאן, מגיע לכן איש מישראל שלא יעזוב את ארצות-הברית עד שלא יפגוש אותך!" "מי?" שאלתי. הוא ענה: "הוא מארוקאי והוא שר-הדתות". התנפתי על הקונסול ואמרתי לו, באותה הזדמנות, מה דעתי. לא האמנתי שיכול להיות מארוקאי בעמדה בכירה בישראל.

סיס או אירגונים ציוניים, היינו יושבים עד 5 בבוקר ומדברים. אחר-כך הייתי עולה לחדרי, מתקלחת ומתחילה את היום. זה דבר המשותף לשנינו: איננו זקוקים להרבה שעות-שינה. כשהתחתנתי איתו, אני לא חושבת שהייתי מאוהבת בו. התאהבתי בו רק אחר-כך. מה זאת אומרת, מדוע התחתנתי איתו? אהבתי אותו! הוא לא התגרש למעני. אני מכירה את הסיפורים האלה. אינני מאמינה

● **אוהבת:** אנשים! או שאנשים מוצאים חן-בעיני, או שאני מוחקת אותם, אבל קודם-לכן אני נותנת להם קרדיט. ● **שונאת:** שונאת-שונאת לחייג בטלפון. אני חייבת ללכת פעם לפסיכולוג, שיסכיב אותי על הספה ויגלה איזו טראומה מגיל 5... לא משנה עד כמה מודרני יהיה המכשיר, אני פשוט שונאת לטלפון. אני תמיד מבקשת: "תן רגע לזה זה שני רוצה לפגוש אותך, או שצילצל אלי..."

● **ולדתי בקובלנקה,** במארוקו. מגילתי שם עד גיל 22. גם דויד לוי ממארוקו (מהעיר ריבאט). שנינו רובי-רים שתי שפות-אם (וערבית וצרפתית). שמת לב איזה חוש-הומור יש לשנינו? ילדות? אהו! לפעמים נדמה שלא יכול להיות שהיתה לי ילדות כליכך מיוחדת. אני כבר לא מספרת עליכך. דיברתי עליכך עד גיל 30, ללא הפסקה. לפעמים נדמה לי שאני מרמיית. לא יכול להיות שכך היה: עד גיל 14 — אז אני איכר את כספו — היה פשוט חלום.

"תמיד הייתי בטוחה

שאני לא יפה!"

"המיליונרית המארוקאית!"

השעה היתה 4 לפנות-בוקר. ליליאן היתה אמורה להמריא לשווייץ כעבור שעותיים. היא תכננה שנחה בזריחה, ואחר-כך תסע לנמל-התעופה בן-גוריון. בינתיים, התמתחה במיטה ואמרה בקולה הגברי: "או, איך הייתי רוצה להעביר איזה מסר חשוב, מסר מיוחד במינו, בראיון הזה, מסר שיעשה טוב לאנשים..." היא המשיכה לתור אחרי המסר: "העיקר שיהיה ברור שאני מאמינה במה שאני עושה..." היא המשיכה להמתין לזריחה. אני נרדמתי. משהתעוררתי, מצאתי את עצמי בחדר ריק ממווודותיה של לוליאן, חפציה ובעיקר — מאישיותה הססגונית. ליליאן כבר היתה באוויר, בדרכה לחתונה של ידידים בשווייץ. הרעיון לראיין את ליליאן ויין-שלום, הידועה בארץ כמיליונרית התומכת בתמ"י, ידידתם של סוניה ושימעון פרס, דויד לוי, יצחק רבין וכל הגדולים, עלה כבר מזמן. בשבוע שעבר קפצה ליליאן ארצה, לרגל מסיבת ברה-מיצווה שערך חברה, חבר-הכנסת אהרון אברחמיא, לשניים מבניו. שוב עלה רעיון-הראיון עימה. למחרת בערב נפגשנו. ליליאן — בסרבל זרוק, כפכפים משלומפ-רים — שונה מהתדמית הקלילה-זהרת-רעשנית-חייכנית שדבק בה. היא משרה סביבה אווירה של בלאגן. קצת ראייתי אותה, קצת ריכלנו, עוד קצת ראייתי אותה, אחר-כך החלפנו כתובות של אופנאים ומעצבי-תכשיטים בדחב-העולם ושוב — לראיון. ליליאן מסוגלת למדוד כובעים משוגעים וסירטי-שיער במשך שעות, ולדלו במהירות לנושאים פוליטיים, לרגש ולסעור מתוך איכפתיות אמיתית. כשהיא בוטחת במישהו ומכנה אותו "חבר/ה", היא נפתחת בקליקלות, נחשפת ומתבלת כל זאת בקלילות בערבית ובביטויים ליליאניים אופייניים — כל זה בקולה הגברי, המטעה כליכך הרבה מרכזניות. ("מר שלום, יש לך שיחה...")

אגו ר-90 אחוז גבריות... ● **נשים:** יש פער ענקי בין איך שאני נראית לבין מה שאני באמת. אני מאוד מטעה. נשים כמוני חייבות ללמוד את חוקי המישחק של "האשה הקטנה"!

● סטיב שלום: "הוא לא התגרש למעני!"

לפעמים, כשהוא מצלצל כדי לרברר איתי ב-7 בבוקר (כשהשניים אינם שר-הים באותה הארץ), אני חושבת לעצמי:

● **חולמת:** הייתי רוצה להשתתף במה שישראל היתה אמורה להיות. למשל, מדוע משלמים כליכך מעט לרופא בבוקר, ובערב משלמים לו הרבה באופן פרטי? הרופאים האלה, כווראי, סוכלים מפיצול-אישיות: כבר קר מטפלים בעניים, ובערב — בעשי-רים. אני אומרת זאת לא כביקורת, אלא כדברים שנאמרו מתוך אהבה. יש לך אומץ לכתוב משהו על העיתונות בארץ? שאין כאן די עיתונות חוקרת? הייתי רוצה להעביר איזה מסר נפלא בראיון הזה, בכלל. לא הייתי רוצה רק

כווראי, היינו דתיים. עד עצם היום הזה, כשאני בת 48, אני עדיין שומרת על כשרות. זה לא רע, לגבי מישהו מודרנית כמוני. בעלי, סטיב, בא מבית דתי מאוד (סטיב שלום הוא ממוצא סורי). אנתנו שומרים על כשרות בבית. לא אשקר שלא ניסיתי פה ושם לחטוא, אבל לא נהניתי מזה. אני ממש נגעלת מסר-טנים. אני כשרה מתוך בחירה. מדוע אינני עולה ארצה? אני אוהבת את ישראל, את החלום של ישראל. אני חושבת שילישראלים יש איכות-חיים טובה משלנו. אני יודעת שזה יישמע

ליליאן

אינוי עולה בגלל מה שעשאו לאהרון

הקונסול התחנן: "מה את רוצה ממני? אני רק עושה את עבודתי..." צילצלתי לאחי ואמרתי לו: "יש כאן איזה שר-דתות..." התחלתי לאיית את שמו בקול רם. אחי התפלץ. "את זוכרת שאת אומרת בכרכות — רבי יעקב? בקיצור: הסביר לי מיהו מישפחתו של אברחמיא. נסענו לנמל-התעופה קנדי. לקבל את פניו. אחי אמר לי: "אל תרדגי, אני אברוק אותו!" מה זאת אומרת, מה לבדוק? לא האמנתי שיכול להיות שר-דתות מארץ קאי. אחי שאל אותי: "קודם כל, אני גבר או יהודי?" אהרון הביט בו וענה: "אמנם אני לא רב מוסמך, אבל עליכך אני יכול לענות לך — קודם כל אתה גבר! בתפילה היומית שלך מוזכרת המילה גבר."

שמישהו עוזב למען מישהו אחר. יכול להיות שעוברים בגלל. אילו ילדיו של סטיב היו מאמינים שהוא עזב את אמם אך ורק למעני, הם לא היו כליכך נחמדים אלי. אני משתגעת אחרי הנכדים שלו. אני נושאת תמיד תמונות שלהם, ולפי עמים מטלפנת מחו"ל, רק כדי לשמוע את קולותיהם. גם דומיניק (בתה בת ה-22, מנישואיה הראשונים) מעריצה את סטיב.

● אהרון אברחמיא:

"אשתך רזה או שמונה?" ב-1977 — אני גרועה בתאריי כים, טובה יותר ברגשות — אהרון אברחמיא השתייך לנשיאות הפר

איוה מול יש לי שהאיש החכם הזה, הנפלא הזה, מאוהב בי כליכך! התחתנתי איתו לפני שש שנים. הוא התגרש שלוש שנים לפניי. אני התגרשתי ארבע שנים לפני שהתחתנתי, אבל איש לא ידע עליכך שאני גרושה. מדוע? מפני שהתביישתי בכך. זה טמון בחינוך שלי, בשרשיים. היכרתי את סטיב במשך שנים. מעולם לא גבוה, או משהו. הוא מבוגר ממני כ-11 שנים. כשהיינו נפגשים בארץ לצורך כני

לרוץ בין פגישה לפגישה. לא הייתי רוצה שיכתבו על המצבה שלי: "היא הלכה לפגישות..." ● **כסף:** אני לא אוהבת לבזבז טמס כסף! לא, מעולם לא הייתי עניה. ● **יופי:** תמיד חשבתי שאני לא יפה. הייתי בת יחידה להוריי, בין ארבע בעה אחים. מכיוון שאמרו לי כל חמשי דקות עד כמה שאני יפה, או חשבתי לעצמי: "בטח מנסים לחפות על משהו, כטח שאני מכוערת..."

לך מזור, אחרי ההרצאות הציוניות ששומעים ממני. אומר מדוע אני עו"לה: בגלל מה שעשו לאהרון, בגלל מישפט אברחמיא. בארצות-הברית, שם אני מתגוררת, לא ניתן לעצור סתם-כך אדם ח"מפי-שע. קודם-ככל צריך להוכיח את אש-מתו. עד אז — הוא ח"מפושע. זה מקומם אותי, מה שקרה לאהרון. חרץ מזה, אני נושאה לסטיב שלום. הוא לא רואה את עצמו בגילו (59) לומר שפה חדשה, עוזב את ילדיו, נכדיו.